

OBČIANSKE ZDRUŽENIE

SPOLOČNOSŤ PRE VÝCHOVU MIMO VYUČOVANIA - VYCHOVÁVATELIA

Nikoho nenecháme pozadu!

Medzinárodná konferencia ZAFON 2026
HARMÓNIA FORMÁLNEHO A NEFORMÁLNEHO
VZDELÁVANIA V ŠKOLÁCH

Trnava, 17. február 2026

Trnavská univerzita v Trnave, Slovensko

WORKSHOP D:

OTVORENÉ ŠKOLSKÉ KLUBY DETÍ
AKO PRIESTOR PRE HARMONIZÁCIU
FORMÁLNEJ A NEFORMÁLNEJ EDUKÁCIE

Lektor: Mgr. Gabriela Zábušková

© 2026

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

ČOMU VERÍME?

V školskom klube detí (ŠKD) vnímame pre implementáciu neformálneho vzdelávania obrovský priestor.

Neformálne vzdelávanie je pre ŠKD výzvou ako inovovať obsah, proces a štýl výchovno-vzdelávacej práce.

PaedDr. Erika Novotná, PhD.

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

CIELE A OBSAH STRETNUTIA:

1. Získať motivácie k tematikám *Neformálne vzdelávanie v školskom klube detí, Manažment triedy/oddelenia ŠKD, Oddelenie ŠKD ako učiace sa spoločenstvo*
2. Rozšíriť poznatky v tematike *Osobnosť vychovávateľa ŠKD*
3. Prehĺbiť didaktické vymedzenia tematiky *Formy výchovy vo voľnom čase*

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

VÝCHODISKÁ:

Celospoločenské
zmeny

Prepájanie
formálneho a
neformálneho
vzdelávania vo
výchovo-
vzdelávacom
processe v ŠKD

Záujmová činnosť
v ŠKD

Požiadavky na
vychovávateľa ako
pedagogického
zamestnanca

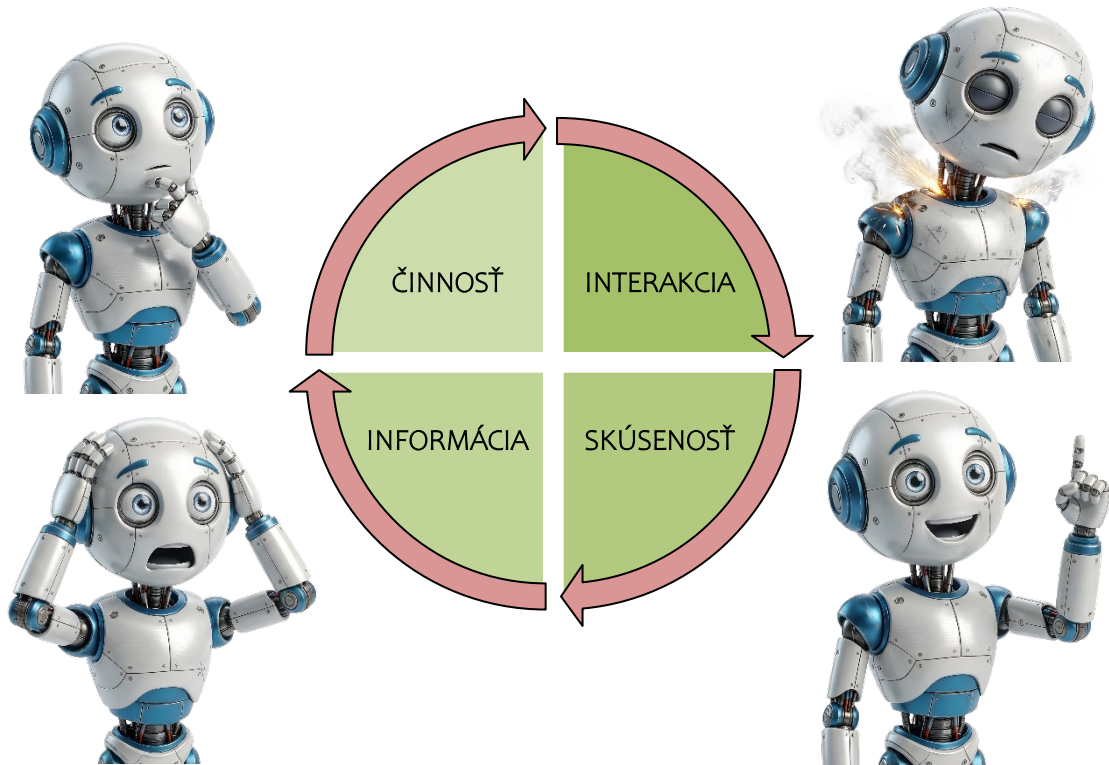
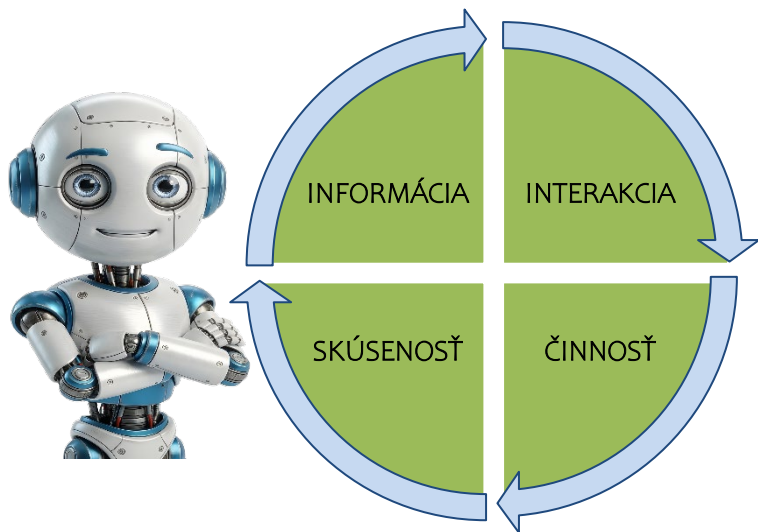
Posilňovanie
výchovy hodnôt,
záujmov,
schopností,
postojov,
sociálnych
kompetencií,
rozvoj tvorivosti

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

PROCES FORMÁLNEHO A NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY:

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

FILOZOFIA MANAŽMENTU ODDELENIA (?TRIEDY?) ŠKD:

- poznámka: prečo boli použité otázniky?

PREDVÍDAVOŠŤ

DIANIE POČAS
ČINNOSTÍ NIE JE
PRERUŠOVANÉ

SPOL'AHLIVOSŤ

OCHRANA ZO
STRANY
VYCHOVÁVATEĽA

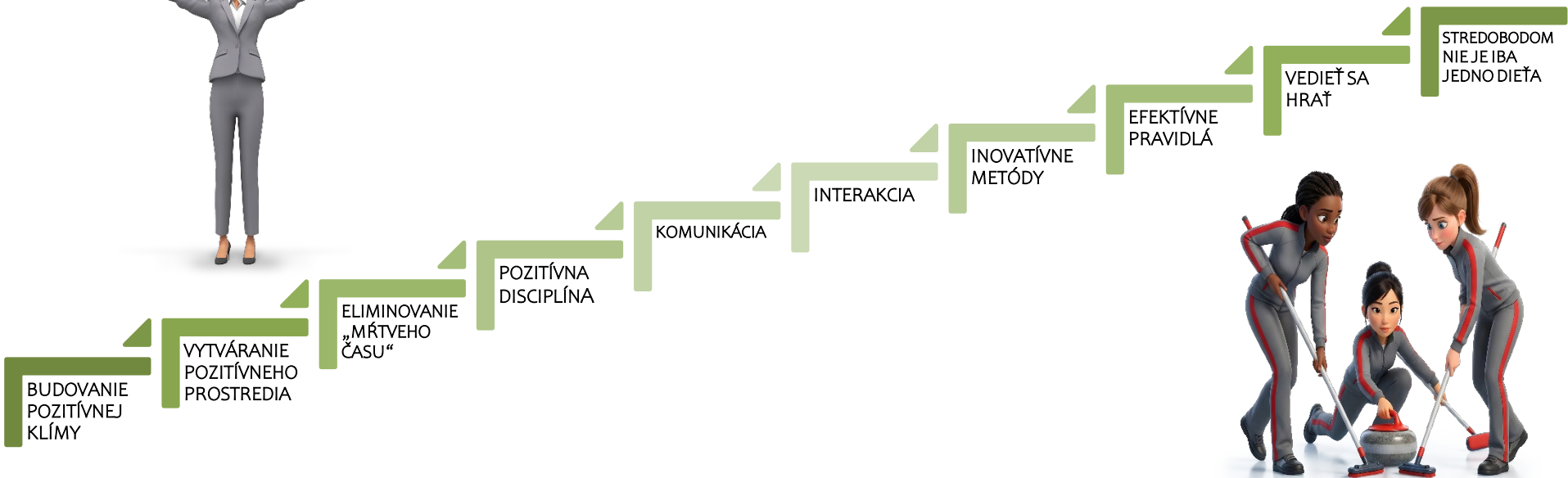
BEZPEČNOSŤ

VYCHOVÁVATEĽ
POUŽÍVA
SPOL'AHLIVÉ
NÁSTROJE V
RÁMCI
PREVENCIE

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

ZRUČNOSTI MANAŽMENTU ODDELENIA ŠKD/ EFEKTÍVNE RIADENIE ODDELENIA ŠKD:

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

OSOBNOSŤ VYCHOVÁVATEĽA ŠKD:

SEBAROZVOJ

PROAKTÍVNE
KONANIE

VYTVÁRAŤ UČIACE
SA SPOLOČENSTVO

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

FORMY VÝCHOVY VO VOL'NOM ČASE

(výber – podľa stupňa organizovanosti):

S PEVNOU ORGANIZÁCIOU

(STABILNÝ ZAUŽÍVANÝ PROGRAM,
STEREOTYPNÉ POSTUPY ČINNOSTI V PRAXI)

S VOL'NEJŠOU ORGANIZÁCIOU

(PODMIENKY NA SPONTÁNNÉ AKTIVITY
A PREJAVY DETÍ)

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

OČAKÁVANIA OD SLUŽBY ŠKD:

Školský klub detí je významné výchovno-vzdelávacie zariadenie, ktoré umožňuje žiakom mladšieho školského veku po skončení vyučovania tráviť svoj voľný čas zmysluplne a v bezpečí (Šuhajdová, 2011, s. 44).

Čas strávený v školskom klube detí je vlastne voľným časom žiakov, mal by spĺňať atribúty voľného času.

Nemal by byť chápaný ako pokračovanie vyučovania alebo ako sociálna služba rodičom. Deti si majú oddýchnuť, rekreovať, uvoľniť sa.

Mali by realizovať svoje záujmy a potreby (Novotná, 2017).

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

POŽIADAVKY NA ŠKD V SÚČASNOSTI:

Legislatívne východiská: Zákon č. 245/2008 Z. z o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, novela zákona č. 415/2021 Z. z., Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o školských výchovno-vzdelávacích.

Novo definovaný hlavný predmet činnosti uvádza obsahovú dimenziu prípravu na vyučovanie, záujmovú činnosť a oddych.

ŠKD plnia aj úlohu pedagogickú a sociálnu. Pedagogická úloha je určená vytváraním podmienok pre pozitívne využívanie voľného času detí a rozvíjanie ich záujmov. Sociálna úloha je zameraná na ochranu pred negatívnymi vplyvmi vonkajšieho prostredia a rozvíjanie zdravého duševného a telesného vývinu.

Individuálne požiadavky rodičov (služba rodičom, individuálny prístup na režim dňa).

Požiadavky zriaďovateľa a školy (kontext režimu dňa – ranný klub, stretávacie oddelenia).

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

FORMY TRADIČNÉHO MANAŽOVANIA ODDELENIA ŠKD:

školská trieda = oddelenie školského klubu

výber školských tried = zmiešané oddelenie školského klubu

ranný klub = zmiešané oddelenie podľa potreby rozvrhu školy

stretávací klub = popoludňajšie prerozdelenie detí podľa odchodu domov

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

FORMY NETRADIČNÉHO MANAŽOVANIA ODDELENIA ŠKD:

VOL'NÝ KLUB =

VOL'NÝ VÝBER ČINNOSTI V RÁMCI ODDELENIA
(POŽIADAVKA NA PRIESTOROVÉ VYBAVENIE
PRACOVNÝMI STANOVIŠŤAMI)

OTVORENÝ KLUB =

SPOLUPRÁCA NIEKOL'KÝCH ODDELENÍ PRI VÝBERE
ČINNOSTI (POŽIADAVKA NA SPOLUPRÁCU
NIEKOL'KÝCH ODDELENÍ – 3 ODDELENIA,
VYCHOVÁVATEĽ AKO NEFORMÁLNA AUTORITA,
IMPONUJE AKO OSOBNOSŤ, VIE MOTIVOVAŤ
JEDNOTLIVCOV K ČINNOSTIAM)

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

ZNAKY:

SPOLUPRÁCA ODDELENÍ PRI
JEDNEJ, ALEBO VIACERÝCH
ČINNOSTIACH
(MOŽNOSŤ ZAPÁJANIA AJ
AKTÍVNYCH RODIČOV)

JEDNO ODDELENIE
VYČLENENÉ PRE DETI PODĽA
INDIVIDUÁLNYCH
POŽIADAVIEK
(DOMINANTNÉ ČASOVÉ
HLÁDISKO)

UMOŽNIŤ DEŤOM VÝBER
PONÚKANEJ ČINNOSTI
(DETI VOĽNE PRECHÁDZAJÚ
DO VYBRATÉHO
ODDELENIA)

POŽIADAVKY NA
ZVEREJŇOVANIE PONUKY
PRE DETI
(OBOZNAMOVANIE AJ
RODIČOV)

ZVÝŠENÉ POŽIADAVKY NA
BEZPEČNOSŤ DETÍ
(PRÍTOMNOSŤ DETÍ)

POTREBNÁ ÚZKA
SPOLUPRÁCA
VYCHOVÁVATELIEK PRI
PRÍPRAVE NA ČINNOSŤ

NEROZHODNUTÉ DETI
MÔŽU PRACOVAŤ V
ODDELENÍ PODĽA
INDIVIDUÁLNYCH
POŽIADAVIEK, JE TREBA
PRIPRAVIŤ ČINNOSŤ AJ PRE
TAKÉTO DETI

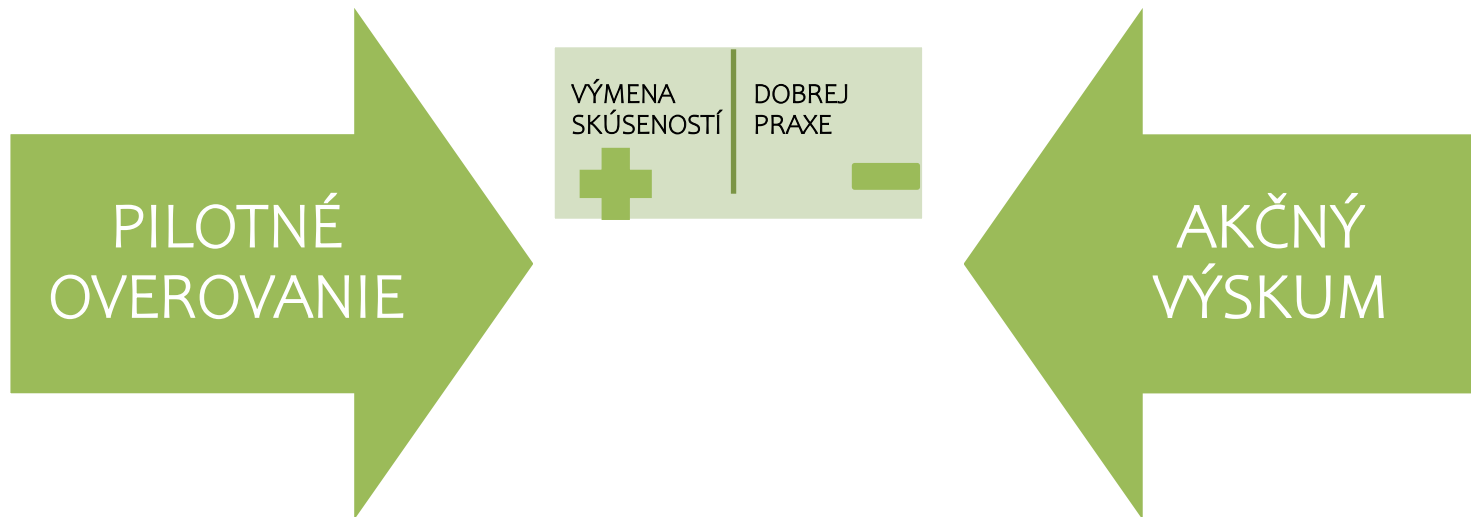
OTVORENÝ KLUB FUNGUJE
V URČENÝ ČAS OD – DO,
POPRI PÁDE DEŇ

OTVORENÝ KLUB NIE JE
PRIORITNE FORMA KRÚŽKU
– POZOR NA LEGISLATÍVU

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

NÁVRH REALIZÁCIE:

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

NÁVRH REALIZÁCIE PRE „MALÉ“ ŠKD (1 až 2 oddelenia):

VÝCHODISKÁ:

Školské prostredie má podľa M. Havlínovej (1998) tri základné podoby:

- ☐ Vecné prostredie – pracovné, odpočinkové, hygienické,
- ☐ Sociálne prostredie – školská klíma, klíma učiteľského zboru, klíma triedy,
- ☐ Organizačné prostredie – režim dňa, zdravá výživa, aktívny pohyb.

PLATIA TIETO ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ:

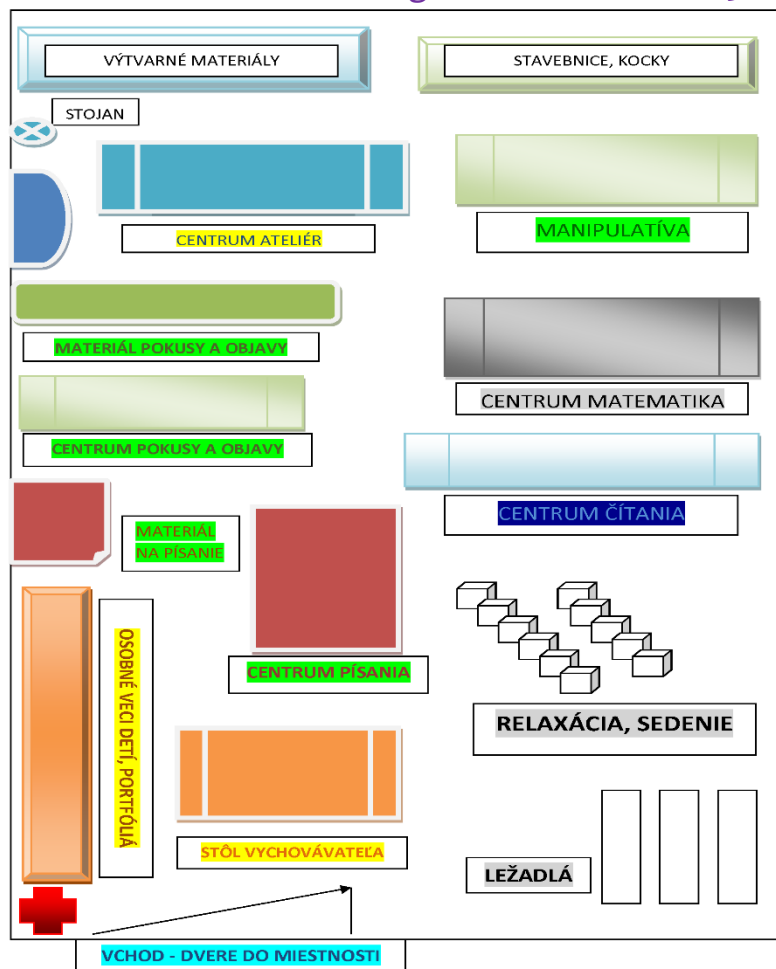
- ☐ Zamerať sa na efektívnu organizáciu činností, pravidiel správania (bezpečnosť) a pohybu v priestore.
- ☐ Pouvažovať o využití existujúceho materiálneho prostredia, ktoré je aj limitujúce (oddel'ovanie pracovných centier nábytkom, zmena organizácie školských lavíc)

NÁVRHY POSTUPOV:

- ☐ Premyslené zónovanie prostredia,
- ☐ Prostredie ŠKD je živé miesto,
- ☐ Pracovať v malých skupinách,
- ☐ Vytvárať systém “ako budú veci fungovať” (pravidlá, komunikácia ...),
- ☐ Vytvárať individuálne pracovné centrá,
- ☐ Rozširovať priestor do okolitého sveta (odborné učebne, knižnica, školský dvor, chodby, vychádzky, výlety ...).

ZÓNOVANIE PRIESTORU „MALÉHO“ ŠKD FORMOU PRACOVNÝCH CENTRIER

PATENT Mgr. Zabušková © 2003

„VEĽKÉ“ RIEŠENIE
PRE „MALÉ“ ŠKD

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

REALIZOVANÉ OTVORENÉ KLUBY V PRAXI ŠKD (1):

TVORIVÝ
ATELIÉR

RYTIERI
21.STOROČIA

VOL'NÝ KLUB/
OTVORENÝ
KLUB

NAMIESTO
„ZBERNÉHO
ODDELENIA“

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

REALIZOVANÝ OTVORENÝ KLUB V PRAXI ŠKD (2):

Základná škola s materskou školou, Ulica P. Dobšinského 746/5, Prievidza

Riaditeľka ZŠ: Mgr. Miriam Bencová, vychovávateľka: pani Iveta Oravcová

Náš Otvorený klub v praxi:

8 oddelení ŠKD, žiaci 1. až 4. ročníka, vekovo zmiešané skupiny, ako priestory sa využívajú triedy, kde doobeda prebieha vyučovanie, činnosť v priestoroch (v budove) školy a takisto vo vonkajšom školskom areáli

Z hľadiska prevádzky funguje ŠKD: a) v čase pred vyučovaním: od 06:00 hod. do 07:45 hod.,

b) v čase po vyučovaní: od 11:30 hod. do 16:45 hod. ,

Z hľadiska režimu dňa: všetky aktivity sú vymedzené režimom dňa v oddelení,

Z hľadiska predmetu činnosti: oddychové činnosti, rekreačné činnosti, záujmové činnosti podľa TOV, príprava na vyučovanie, **klubové aktivity**,

Podľa stupňa organizovanosti: pevná organizácia, voľnejšia organizácia, kombinácia oboch

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

REALIZOVANÝ OTVORENÝ KLUB V PRAXI ŠKD (3):

Základná škola s materskou školou, Ulica P. Dobšinského 746/5, Prievidza

Klubové aktivity nášho Otvoreného klubu:

Kde? V priestoroch školy, školského areálu, aj mimo areálu ...

Ako dlho? 15:00 hod. až 16:00 hod.

Ako často? Každý deň okrem piatku, 2 vychovávateľky

Koľko detí? Podľa náročnosti a miesta aktivity

Ako? zverejnenie ponuky, prihlasovanie na aktivitu, úzka spolupráca vychovávateľiek, zvýšené požiadavky na bezpečnosť detí, vytváranie pozitívneho prostredia, efektívne pravidlá, inovatívne metódy, dobrovoľnosť

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

REALIZOVANÝ OTVORENÝ KLUB V PRAXI ŠKD (4):

Základná škola s materskou školou, Ulica P. Dobšinského 746/5, Prievidza

Čo plánujeme s Otvoreným klubom ŠKD do budúcnosti?

- ☐ Ponúknuť klubové aktivity tematicky zamerané (Divadelný klub, Kreativko klub, Športový klub, Tanečný klub ...)
- ☐ Využiť potenciál vychovávateľky podľa toho, k akej činnosti inklinuje
- ☐ Reagovať na dopyt – k tomu ponuka
- ☐ Aktivity budú prebiehať každý deň okrem piatku, vždy 2 vychovávateľky denne
- ☐ Nájsť vhodné časové okno, kedy budú klubové aktivity prebiehať
- ☐ Zapojiť a využiť k aktivitám remeselníkov z regiónu – zvýšenie atraktivity
- ☐ Zapojiť do aktivít rodičov a rodinných príslušníkov – ukázať rodičom ako s deťmi pracujeme
- ☐ Spolupráca s regionálnym kultúrnym centrom
- ☐ Organizovať tematické vychádzky do blízkeho okolia

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

NAJČASTEJŠIE DÔVODY PREČO (NE)REALIZOVAŤ
OTVORENÝ KLUB (výpovede z rozhovorov s vychovávateľkami):

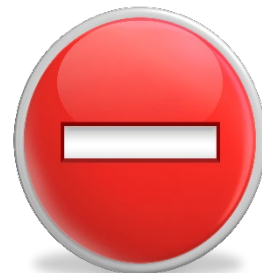
BEZPEČNOSŤ
DETÍ

OBAVY Z
OBLÚBENOSTI/NEOBLÚBENOSTI

NÁROČNOSŤ PRÍPRAVY

NEOCHOTA ROBIŤ VECI INAK

MÁM DETI ZVYKNUTÉ NA URČITÉ PRAVIDLÁ, PREČO BY SOM SVOJU PRÁCU MALA
POSKYTNÚŤ INÉMU

PRIESTOR PRE VAŠE OTÁZKY:

Myšlienka na záver:

*Podstatná je cesta, nie cieľ,
radšej sa zamerajte na proces
ako na výsledok.*

PaedDr. Erika Novotná, PhD.

OTVORENÝ ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

ODPORÚČANÁ A POUŽITÁ LITERATÚRA:

Kožuchová, M., Čavojský, I. (2021). Pedagogika voľného času detí. Bratislava: Univerzita Komenského.

Kratochvílová, E. (2010). Pedagogika voľného času. Trnava: Typi Universitas Tyrnaviensis.

Kominarec, I. (2013). Pedagogika voľného času. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

Nemcová, L., Šolcová, I. (2020). Neformálne vzdelávanie detí a mládeže. Banská Bystrica: Belianum.

Novotná, E. (2023a). Pedagogika voľného času. Teória výchovy mimo vyučovania a vo voľnom čase. Prešov: Rokus.

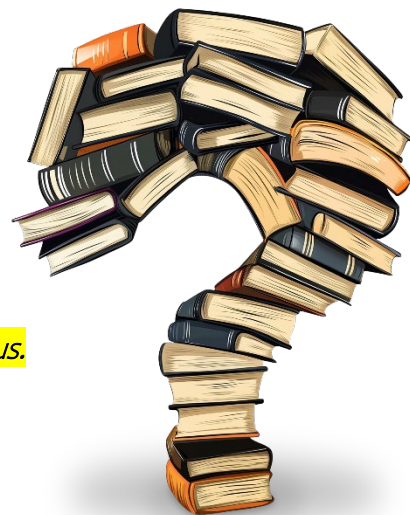
Novotná, E. (2023b). Výchova mimo vyučovania. Riadenie edukačného procesu v školských zariadeniach. Prešov: Rokus.

Pešek, T., Škrabanský T., Novosadová, M., Dočkalová, J. (2020). Šlabikár neformálneho vdelávania. Bratislava: ANEV.

Šuhajdová, I. (2011). Školský klub detí a jeho význam pre rómskych žiakov. In Vychovávateľ. roč. 59, č. 3-4, s. 44-50.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zábušková, G. (2023). Otvorený klub detí – inovácie v manažovaní Školského klubu detí 1. a 2. časť. In Didaktika [odborný dvojmesačník]. roč. 4, č. 5, s. 12-14. Bratislava: Wolters Kluwer SR.

NOVÉ

18,90 €
s DPH

VÝCHOVA MIMO VYUČOVANIA

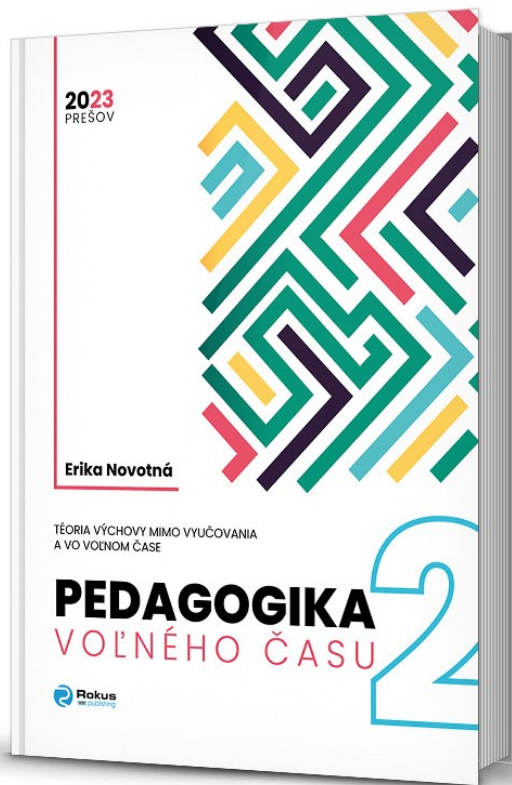
RIADENIE EDUKAČNÉHO PROCESU
V ŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH

Výchova mimo vyučovania - Riadenie edukačného procesu v školských zariadeniach (2023) je vysokoškolská učebnica určená študentom na pedagogických fakultách, študentom učiteľských smerov a aprobácií, vychovávateľom, cvičným pedagógom, metodikom, účastníkom a učiteľom profesijného rozvoja a širokej verejnosti. Učebnica ponúka alternatívu výchovno-vzdelávacej práce vo výchove mimo vyučovania, ktorá reflektuje aktuálnu legislatívu, pedagogickú dokumentáciu a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania.

Publikácia je výsledkom dlhodobej pedagogickej, výskumnej a publikačnej činnosti autorky v uvedenej oblasti pedagogických vied. Zámerom publikácie je prezentovať sumarizujúce a aktualizované informácie z oblasti legislatívy, metodických usmernení, pedagogickej dokumentácie a riadenia výchovno-vzdelávacieho procesu vo vzťahu k školskému výchovno-vzdelávaciemu zariadeniu – školskému klubu detí. Veríme, že publikácia bude inšpiratívnou a mobilizujúcou k presadzovaniu inovácií a zmien, ktoré sú v oblasti práce s deťmi a mládežou v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach nevyhnuté.

OBJEDNÁVAJTE

na tel. čísle: **+421 911 813 017**,
na adrese: **Sabinovská 55, 080 01 Prešov**,
alebo cez web: **www.rokus.sk**

Erika NOVOTNÁ, 2023: PEDAGOGIKA VOĽNÉHO ČASU. Prešov: Rokos, 2023, ISBN 978-80-8238-016-6

Po vydaní najkomplexnejšej publikácie E. Kratochvílovej: *Pedagogika voľného času* ide o celostnú prezentáciu a analýzu problematiky výchovy vo voľnom čase a výchovy mimo vyučovania. Môže slúžiť aj ako učebnica pre pedagógov a záujemcov z radov pedagógov, vychovávateľov, animátorov voľného času a pod.

Vysokoškolská učebnica patrí svojím zameraním do pedagogiky voľného času. Užšie sa zameriava na problematiku výchovy vo voľnom čase a výchovy mimo vyučovania. Autorka venuje pozornosť výchove ako takej, jej vymedzeniu, súčasným trendom, filozofickým školám a kategorizácii teórií výchovy a vzdelávacích koncepcií.

V širokom spektre publikácia predstavuje základné východiská, teórie a koncepty pedagogiky voľného času. Poskytuje ucelený a moderný obraz tejto pedagogickej disciplíny. Zámerom publikácie je prezentovať problematiku výchovy vo voľnom čase a výchovy mimo vyučovania na pozadí aktuálne platných legislatívnych nariadení, inovácií a zmien. Dôraz je kladený na potrebu reflektovania nastupujúcich tendencií a trendov vo svete vzdelávania a výchovy, v mládežníckej politike a práce s deťmi a mládežou. Publikácia je koncipovaná ako vysokoškolská učebnica, ktorá má vyvážené časti teoretické, prakticko-legislatívne i metodické. Zachytáva vedecké trendy vo výchove v podmienkach informačnej spoločnosti. Je vhodným a inšpiratívnym študijným materiálom nielen pre študentov na pedagogických fakultách, vysokoškolských učiteľov, učiteľov profesijného rozvoja, vychovávateľov, ale i pre širokú odbornú verejnosť.

ORGANIZÁCIA WORKSHOPU „STORYTELLING“ ALIAS ROZPRÁVANIE PRÍBEHOV
BUDE PREBIEHAŤ PODĽA TEXTU PRACOVNÉHO LISTU, KTORÝ VÁM BOL (BUDE)
DORUČENÝ TERAZ

PRE ZÁUJEMCOV NASLEDUJE 5 STRÁN O STORYTELLINGU

5 (slovom: päť :)

STORYTELLING

Storytelling v skratke znamená rozprávanie príbehov. Existuje stovky rokov a je to tá najprirodzenejšia ľudská činnosť a umenie zároveň.

Príbehy a rozprávania boli zdieľané v každej kultúre ako prostriedok zábavy, vzdelávania, zachovania kultúrneho dedičstva a vštepovania morálnych hodnôt.

Aktívne rozprávanie príbehov rozvíja:

- ☐ lásku k jazyku, slovnú zásobu a kritické myslenie,
- ☐ pomáha lepšie chápať život a stanovovať si ciele,
- ☐ podporuje analyticko-syntetické myslenie,
- ☐ motivuje deti k učeniu,
- ☐ podporuje záujem o čítanie a písanie textov,
- ☐ v rodinách aj v školských triedach formuje pocit spolupatričnosti, dôvery, rešpektu, porozumenia a spolupráce,
- ☐ podporuje diskusiu,
- ☐ pomáha v školách pri odhaľovaní a riešení šikanovania,
- ☐ podporuje aktívne počúvanie,
- ☐ zvyšuje schopnosť komunikovať,
- ☐ je to dobrá zábava,
- ☐ podporuje predstavivosť,
- ☐ ponúka nové informácie,
- ☐ zapája poslucháčov do emocionálnych aj poznávacích procesov, a tak rozvíja obidve mozgové hemisféry.

AKTIVIZAČNÁ FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA - STORYTELLING

Storytelling, jeho význam a hodnoty:

- Storytelling predkladá poslucháčovi hodnotnú literatúru, motivuje k práci s literatúrou a k záujmu o čítanie.
- Zoznamuje s kultúrami iných národov a prepája svet.
- Predstavuje postavy, s ktorými sa môže poslucháč identifikovať.
- Vytvára špeciálny vzťah medzi rozprávačom a poslucháčom.
- Pomáha poslucháčovi lepšie chápať život, určiť si hodnotné zámery a ciele.
- Každý sa rád učí, ale nikto nechce byť poučovaný.
- Obohacuje a rozširuje slovnú zásobu. Slovná zásoba je obohacovaná v určitom kontexte.
- Zvyšuje schopnosť počúvať a porozumieť.
- Motivuje k tvorivému písaniu a iným tvorivým činnostiam.
- Ponúka poslucháčovi informácie a poznanie.
- Zvyšuje poslucháčovu schopnosť komunikovať slovom a inými spôsobmi.
- Zapája poslucháča do myšlienkových a emocionálnych procesov, kde poslucháč využíva obe mozgové hemisféry.
- Podporuje schopnosť predvídať, schopnosť analýzy a syntézy.
- Podporuje poslucháčovu predstavivosť... obrazy, ktoré si poslucháč utvára sám v sebe.
- Je to výborná zábava.

Na „storytelling“ sa môžeme pozerieť ako na:

1. Ústne odovzdávanie príbehov živým rozprávačom, živému
2. Šírenie príbehov inými médiami než živým (rozhlas, televízia, internet)
3. Terapeutickú metódu
4. Performačné umenie
5. Výchovný postup používaný v modernej pedagogike.

Pôsobenie príbehov:

Každý pedagóg by si mal byť vedomí toho, že príbehy v akejkolvek podobe pôsobia pozitívne na:

1. Intelektuálny vývoj dieťaťa/žiaka
2. Rozvíjajú slovnú zásobu
3. Posilňujú detskú predstavivosť a fantáziu
4. Ponúkajú dieťaťu/žiakovi modelové situácie zo života, kde sa dieťa/žiak môže s ich hrdinami – postavami identifikovať
5. Pomáhajú dieťaťu/žiakovi vytvárať si hodnotový rebríček
6. Súvisia s tvorivosťou, s výchovou diváka a s médiami

Čo tvorí príbeh?

- **štruktúra príbehu** = príbeh je zrozumiteľný, má začiatok a koniec, smeruje od niečoho k niečomu
 - **dynamika** = zaujímavý a zapamätateľný príbeh, detaily, tempo, intonácia, dôrazy, štýl, výrazové prostriedky, techniky, dialógy
 - **autenticita rozprávača** – osobná značka rozprávača – stotožnenie sa s obsahom, schopnosť nadviazať vzťah s poslucháčom, otvorenosť, prirodzenosť, charakter
 - **Zapojenie publika** = príbeh nerozprávame pre seba, motivácia, získanie pozornosti, rešpekt publika, niečo príbehom priniesť- 4P
- publika = **POBAVENIE/POVZBUDENIE, PRESTÍŽ/SEBAPOTVRDENIE, PROSPECH/PROFIT, PRODUKTIVITA**

Ako to funguje v praxi? (1)

Príbehy vo vzdelávaní: vo vzdelávaní storytelling (rozprávanie príbehov) slúži ako **základ pre kreatívne premýšľanie o danej téme**. Vždy záleží na tom, komu chcete daný príbeh rozprávať a kam tým vlastne smerujete, čo je cieľom.

Podľa typov príbehov delíme podľa nórskej školy storytellingu na:

- ❑ **autorské príbehy** – vytvorené na základe postavy, prostredia alebo relaxácie (metóda stavby príbehu v relaxácii sa tvorí podľa piatich dramatických bodov Gustava Freytag)
- ❑ **osobné príbehy** – založené na základe spomienok alebo snov
- ❑ **už napísané príbehy** – príbehy už hotové, od mýtov a rozprávok cez ďalšie žánre až po príbehy románové či filmové

Storytelling existuje stovky rokov a patrí k najprirodzenejším ľudským činnostiam. V severských krajinách sa často používa pri školeniach, na vyučovaní ale aj doma pri výchove detí.

Podľa výskumov storytelling:

- ❑ podporuje analyticko–syntetické myslenie
- ❑ rozvíja slovnú zásobu a kritické myslenie
- ❑ podporuje aktívne počúvanie
- ❑ zapája poslucháčov do emocionálnych a poznávacích procesov, a tak rozvíja obidve mozgové hemisféry

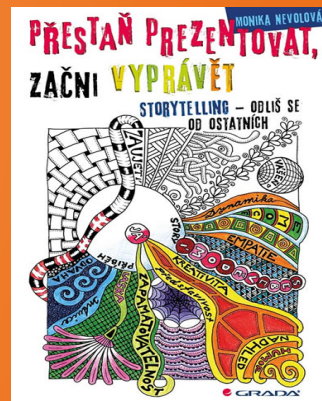
„Myslím si, že storytelling rozvíja verbálnu kompetenciu učiteľov, žiakov a pracovníkov v sociálnej sfére a schopnosť kreatívne myslieť a improvizovať v komunikácii, čož je nevyhnutné k fungovaniu človeka. Storytelling doporučuji všem, kteří pracují s lidmi a chtějí je motivovat – tedy jak učitelům, tak nejrozličnějším poradcům ve školství nebo sociálním pracovníkům.“

Jana Olejníčková

POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA:

- ❑ MACHKOVÁ, E. *Volba literární látky pro dramatickou výchovu aneb Hledání dramatickosti*. Praha: Damu, 2000. s. 122. ISBN 80-85883-54-6.
- ❑ RIMMONOVÁ-KEANANOVÁ, S. *Poetika vyprávění*. Brno: Host – vydavatelství, 2001. s 176. ISBN 80-7294-004-X.
- ❑ SCHOLES, R. KELLOG, R. *Povaha vyprávění*. Brno: Host – vydavatelství, 2002. s. 326. ISBN 80-7294-069-4.
- ❑ *Projekt SANKOFA*, 2020
- ❑ NEVOLOVÁ, M.: *Přestaň prezentovat, začni vyprávět. Storytelling – ODLÍŠ SE OD OSTATNÍCH*. Praha, 2017, Grada Publishing, ISBN 978-80-247-5664-6

AKO
VÁM
BOLO?

Bolo nám dobre!

OBČIANSKE ZDRUŽENIE SPOLOČNOSŤ PRE VÝCHOVU MIMO VYUČOVANIA – VYCHOVÁVATELIA

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ
Lektor:
Mgr. Gabriela Zábušková

KONTAKTY:

Adresa:

Zlatá 607/25

967 01 KREMNICA

WEB: <https://www.vychovavatelja.sk>

E-mail: oz@vychovavatelja.sk

MT: 0905 657 085